

Ιστορική η πρώτη σύναψη διεθνούς συμφωνίας σε συνοριακή προστατευόμενη περιοχή της Ελλάδας

Ελλάδα, Αλβανία, πΓΔΜ και Ευρωπαϊκή Ένωση ενώνουν τις δυνάμεις τους για το Πάρκο Πρεσπών.

Η χθεσινή Τρίτη, 14 Φεβρουαρίου 2017, ήταν μια ιστορική μέρα για την πολιτική της Ελλάδας στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης. Η Βουλή των Ελλήνων κύρωσε με συντριπτική πλειοψηφία τη Διεθνή Συμφωνία για την Προστασία και Αειφόρο Ανάπτυξη του Πάρκου Πρεσπών μεταξύ της Ελλάδας, της Αλβανίας, της πΓΔΜ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε). Είναι η πρώτη φορά που η χώρα μας προχωράει σε μια τέτοια πολιτική, δηλαδή στην επίσημη θεσμοθέτηση ενός συστήματος μόνιμης συνεργασίας σε μια συνοριακή περιοχή που προστατεύεται για τη μοναδική βιοποικιλότητά της.

Η περίπτωση της Πρέσπας δίνει ένα παράδειγμα της Ελλάδας που ξεπερνώντας την οικονομική της δυσπραγία και τη γενικότερη ανασφάλεια, οραματίζεται το μέλλον και το χτίζει με τόλμη και σχέδιο σε μια περιοχή μικρή σε έκταση, με λίγους κατοίκους αλλά με έντονους συμβολισμούς. Η συμμετοχή της Ε.Ε. στη Συμφωνία των Πρεσπών ως τέταρτου συμβαλλομένου μέρους επιβεβαιώνει ακριβώς τη σπουδαιότητα της περιοχής από περιβαλλοντική, γεωπολιτική και συμβολική σκοπιά.

Η εξέλιξη αυτή ήταν αποτέλεσμα της συστηματικής προσπάθειας πολλών τοπικών, εθνικών και διεθνών φορέων, οι οποίοι επί 17 χρόνια και παρά τις δύσκολες συχνά συνθήκες εντάσεων και συγκρούσεων ανάμεσα στα κράτη της περιοχής υπηρέτησαν τη διασυνοριακή συνεργασία και διεκδίκησαν επίμονα τη θεσμοθέτησή της. Καθοριστικό ρόλο έπαιξαν επίσης εκείνα τα στελέχη του Ελληνικού Υπουργείου Περιβάλλοντος που διαχρονικά πίστεψαν στην αξία της καινοτόμου αυτής πολιτικής.

Εκτός από την εξαιρετική σημασία της για την Πρέσπα και τη χώρα μας, η εφαρμογή αυτής της Συμφωνίας αποτελεί ορόσημο και για τα Βαλκάνια. Το 2000 η διακήρυξη για την ίδρυση του διασυνοριακού Πάρκου Πρεσπών εξέπεμψε μήνυμα ειρήνης και συνεργασίας των λαών της περιοχής, αμέσως μετά τα χρόνια των μεγάλων ανακατατάξεων και πολέμων της δεκαετίας του '90. Σήμερα στο σύγχρονο κόσμο της ανασφάλειας, της εσωστρέφειας και των νέων εθνικισμών, η εφαρμογή της διεθνούς Συμφωνίας για το Πάρκο Πρεσπών αποκτά και πάλι ελπιδοφόρο συμβολισμό καθώς εδράζεται στη φιλία και την ειρηνική συμβίωση με στόχο τη βιώσιμη ευημερία που θα βασίζεται στην περιβαλλοντική προστασία. Επιβεβαιώνεται έτσι για άλλη μια φορά ότι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος δεν είναι περιορισμός αλλά ευκαιρία και μέσο για την πρόοδο των τοπικών κοινωνιών αλλά και

ότι ο δρόμος για το μέλλον δεν είναι ο απομονωτισμός και η εχθρότητα αλλά η γεφύρωση των διαφορών και η συνέργεια προς όφελος όλων.

Κι έτσι όλοι εμείς, φορείς και οργανώσεις, βρισκόμαστε σήμερα ευτυχείς μάρτυρες στην αρχή μιας νέας σελίδας στην προσπάθεια για προστασία και αειφόρο ανάπτυξη της διασυνοριακής περιοχής των Πρεσπών. Προσβλέπουμε στην ίδρυση και λειτουργία ενός νέου μόνιμου και νομικά δεσμευτικού συστήματος τετραμερούς συνεργασίας που θα περιλαμβάνει εκτός από τις κρατικές υπηρεσίες, τις αρχές των προστατευόμενων περιοχών, τους δήμους και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις από κάθε πλευρά της λεκάνης, όλους αυτούς δηλαδή που πιστεύουν στην αναγκαιότητα και χρησιμότητα αυτού του μοντέλου τοπικής και διασυνοριακής διακυβέρνησης. Αναμένουμε με μεγάλο ενδιαφέρον την εφαρμογή της Συμφωνίας που μπορεί να αποτελέσει πρότυπο και για άλλες σημαντικές για το φυσικό τους περιβάλλον περιοχές της Ελλάδας. Οι τοπικοί φορείς και οργανώσεις, ιδιαίτερα, δεσμεύονται να στηρίξουν την υλοποίησή της, συνεπείς, στην εμβληματική φράση του διασυνοριακού Πάρκου Πρεσπών «Τρία κράτη, δύο λίμνες, ένα μέλλον».

Ο Δήμαρχος Πρεσπών, Παναγιώτης Πασχαλίδης, δήλωσε «Είναι μια πολύ ευχάριστη μέρα για την Πρέσπα που, πλέον με την κύρωση της συμφωνίας για το διασυνοριακό Πάρκο, διαθέτει ένα δυνατό “εργαλείο” όχι μόνο για την προστασία αλλά και την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Θέλω να ευχαριστήσω τα κόμματα της βουλής για την ευρεία υποστήριξη που έλαβε το κυρωτικό νομοσχέδιο, και ιδιαίτερα τον υπουργό αναπληρωτή περιβάλλοντος κ. Φάμελλο που το κατέθεσε και τον αγαπητό βουλευτή Φλώρινας κ. Σέλτσα που το εισηγήθηκε αλλά και τους άλλους βουλευτές της περιοχής, κ. Αντωνιάδη και κα. Αντωνίου για την υποστήριξή τους. Το 2017 η Πρέσπα ενώνει!»

Ο Πρόεδρος του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών, Νίκος Γιαννάκης, δήλωσε «Η χαρά μας για την επικύρωση της Διεθνούς Συμφωνίας για το διασυνοριακό Πάρκο Πρεσπών είναι ιδιαίτερα μεγάλη, δεδομένου ότι η διακρατική συνεργασία είναι επιτακτική για την προστασία του περιβάλλοντος της μεθοριακής αυτής ζώνης και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της. Συγχαίρουμε θερμά όλους εκείνους που εργάστηκαν τα τελευταία 20 χρόνια για το επίτευγμα αυτό. Ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών είναι έτοιμος να συμμετάσχει ενεργά στην υλοποίηση της Συμφωνίας».

Η Διευθύντρια της Εταιρίας Προστασίας Πρεσπών, Μυρσίνη Μαλακού δήλωσε «Είμαστε ιδιαίτερα ευτυχείς που επιτέλους το Πάρκο Πρεσπών αποτελεί ένα επίσημο θεσμοθετημένο σύστημα στα χέρια των τριών κρατών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία και την ανάπτυξη της περιοχής. Η οικοδόμηση του μέλλοντος της Πρέσπας σε διασυνοριακή βάση αποτελούσε πάντα για εμάς ένα όραμα για το οποίο δουλέψαμε εντατικά από τα πρώτα κιόλας χρόνια της ίδρυσης της ΕΠΠ. Σταθερός συνοδοιπόρος όλα αυτά τα χρόνια ο ιδρυτής της Εταιρίας Προστασίας Πρεσπών, Luc Hoffmann, που υποστήριξε τη διασυνοριακή προσέγγιση της περιοχής έως το τέλος της ζωής του τον περασμένο Ιούλιο. Ένα μεγάλο μέρος αυτής της σημαντικής εξέλιξης την οφείλουμε σε αυτόν. Ευχόμαστε καλή επιτυχία στη νέα εποχή του Πάρκου και δεσμευόμαστε να υποστηρίξουμε την εφαρμογή αυτής της πρωτοποριακής συμφωνίας που, ενάντια στο ρεύμα των γενικότερων πολιτικών εντάσεων και αντιπαραθέσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, προωθεί τη συνεργασία και το διάλογο στην ευαίσθητη περιοχή των Βαλκάνιων».

Περισσότερες πληροφορίες:

Μιχάλης Πετράκος, Δήμος Πρεσπών, 23853-51319
Λητώ Παπαδοπούλου, Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών, 23850-51870
Μαριάννα Βλάσση, Υπεύθυνη Επικοινωνίας Εταιρίας Προστασίας Πρεσπών, 23850-51211

Σημείωση για τους συντάκτες:

- 1) Φωτογραφικό υλικό μπορείτε να κατεβάσετε εδώ: <https://we.tl/SPH1iZajJg>
- 2) Ολιγόλεπτο βίντεο για την περιοχή μπορείτε να δείτε εδώ:
<https://www.youtube.com/watch?v=Wh7d6yaChic&feature=youtu.be>
- 3) Το διασυνοριακό Πάρκο Πρεσπών ιδρύθηκε το 2000 με κοινή διακήρυξη των Πρωθυπουργών της Ελλάδας, της Αλβανίας και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Δέκα χρόνια μετά, στις 2 Φεβρουαρίου του 2010, υπογράφηκε Διεθνής Συμφωνία από τις 3 χώρες και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για 7 χρόνια η Συμφωνία παράμενε ανενεργή, καθώς η ελληνική πλευρά ήταν η μόνη που δεν είχε προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την κύρωσή της. Η τετραμερής συμφωνία στοχεύει στην ολοκληρωμένη προστασία του οικοσυστήματος των Πρεσπών καθώς και τη βιώσιμη ανάπτυξη της διασυνοριακής περιοχής, ενώ προβλέπει τη δημιουργία διασυνοριακών θεσμικών οργάνων: της Επιτροπής Διαχείρισης του Πάρκου Πρεσπών, της Γραμματείας της και της ομάδας εργασίας διαχείρισης υδάτων. Η έδρα της Γραμματείας του Πάρκου Πρεσπών ορίστηκε στον Αγ. Γερμανό Πρεσπών τουλάχιστον για τα τέσσερα πρώτα χρόνια από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.
- 4) Φορείς-Οργανώσεις που συνυπογράφουν το δελτίο τύπου:
Δήμος Πρεσπών
Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Πρεσπών
Εταιρία Προστασίας Πρεσπών
WWF Ελλάς
Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
Αρκτούρος
Οι Φίλοι των Πρεσπών
Καλλιστώ
Medina-Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο
ΜΟm/Εταιρεία Μελέτης & Προστασίας Μεσογειακής Φώκιας
MEDASSET-Μεσογειακός Σύνδεσμος για τη Σωτηρία των Θαλάσσιων Χελωνών
ΑΡΧΕΛΩΝ, Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας
Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS
Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης